

MARK TEEUW

PLAATS: BLEISWIJK (Z.-H.)

BEDRIJF: ENGELSE TEXELAARS, 150
OOIEN MET LAMMEREN EN 7 RAMMEN

BAAN: EIGEN HOVENIERSBEDRIJF

WEBSITE: WWW.LOONBE-
DRIJFMTEEUW.NL/SCHAPEN

'Altijd op zoek naar land'

Grond heeft schapenhouder Mark Teeuw niet. Hij gebruikt onbenutte terreinen van de gemeente en huurt percelen bij boeren en tuinders. Elk jaar is het onzeker hoeveel land hij kan krijgen. Ook eigen stalruimte ontbreekt. Hij laat zijn oaien daarom aflammeren in een leger tent.

Op een bouwterrein in Bleiswijk staan twee leger tenten. Van buitenaf gezien verraadt alleen het geblèr dat ze schapen huisvesten. Binnen is het een drukte van jewelste. Grote Engelse Texelaar oaien lopen door elkaar heen. Af en toe springt er een lammetje onder een moeder uit. Middenin staat een hooiruif. Achterin heeft Mark Teeuw een paar aflamhokjes gemaakt voor moeders met hun jonge grut. "Na het aflammeren in de groep zet ik ze hier een dag neer voor de moeder-lambinding. Daarna gaan ze via de achterkant naar buiten", vertelt de schapenhouder.

WINDHOOS

De twee tenten, met een oppervlakte van honderd vierkante meter per stuk, gebruikt Teeuw voor het zesde jaar tijdens de aflamperiode. Langs de zijwanden verhinderen houten schotten dat de dieren onder het tentdoek door kunnen. Het puntdak hangt vrij laag. Een aggregaat zorgt 's avonds voor licht. "Het is allemaal wat provisorisch", beaamt Teeuw, "maar je moet toch wat als je geen stal of oude kas hebt." Hij boft met het mooie voorjaar. Vorig jaar kregen de tenten een fikse windhoos te verduren en waaide er één weg.

Sinds een paar jaar doet hij de ram pas eind oktober bij de oaien. "Daardoor

houd ik het aflamseizoen korter. De lammerperiode loopt nu van half maart tot begin mei." Vorig jaar was een uitzondering. "Toen had ik in zeventien dagen 150 oaien die lammerden. Dat was superdruk. Ik wist niet waar ik al die moeders met lammeren kwijt moest. Dit jaar heb ik vijf tot zes lammeren per dag. Dat is beter te behappen."

PROFESSIEEEL

Omdat Teeuw een eigen hoveniersbedrijf heeft, ziet hij zichzelf niet als professioneel schapenhouder. Toch kent zijn schapenmanagement een professionele opzet. Tien jaar geleden had hij twintig Swifter oaien en gebruikte hij een goede stamboek-Engelse Texelaar ram. Sinds zes jaar werkt hij met Engelse Texelaar rams. "De Nederlandse Texelaar ram zorgde voor

veel lammeren, maar drielingen zijn voor mij te veel werk. Die lammeren moeten ook langer dan een dag met hun moeder in een kraamhok staan, zodat de ooi ze niet verstoot. Daarvoor heb ik geen plek", aldus Teeuw.

Met een Engelse Texelaar ram heeft hij iets minder lammeren, de gemiddelde worpgrootte ligt op 1,7, maar de moeders zijn goed en ze krijgen grotere lammeren die harder groeien. "Wogen mijn Swifters 35 tot 40 kilo als ze naar de slachtingen, mijn Engelse Texelaars wegen nu 45 tot 50 kilo. Ze zitten beter in het vlees."

Kosten zijn voor hem leidend. Daarom springt hij zuinig om met krachtvoer en bijproducten. "Voortdurend bijvoeren kan financieel niet uit. De dieren moeten het doen met het gras dat voorhanden >>

Kengetallen

Dekperiode:	van eind oktober tot eind december
Lammerperiode:	van half maart tot begin mei
Worpgrootte:	1,7 lam per ooi
Guste oaien:	circa 8 procent
Slachtleeftijd:	ongeveer vijf maanden
Levend slachtgewicht:	45 tot 50 kilo
Afzet 2011:	210 lammeren en 25 overjarige schapen
Lammeren ter vervanging:	30 stuks
Gemiddelde opbrengst oailammeren:	80 tot 85 euro
Gemiddelde opbrengst ramlammeren:	100 tot 110 euro
Gemiddelde voerkosten per jaar:	1000 euro
Landhuur per jaar:	2000 tot 2500 euro

Het rupskraantje dat Teeuw voor zijn eigen hoveniersbedrijf gebruikt, komt ook goed van pas bij zijn schapenhouderij.

reportage

Op dit stuk land kunnen volgend jaar geen schapen lopen. Een industriegebied en rondweg staan op de planning.

is.” Dit jaar heeft hij wel tijdens de dracht extra bierbostel en mais gegeven, omdat er vorig jaar problemen waren met lammeren die te klein waren en een aantal ooiën te weinig melk gaven. Biks gebruikt hij alleen tijdens de lammerperiode. Per jaar verbruikt hij zo’n drie ton.

BRAAKLIGGEND BOUWLAND

Bij gebrek aan eigen percelen houdt Teeuw zijn schapen op braakliggend bouwgrond van de gemeente. Verder huurt hij wat stukjes land bij boeren en tuinders. “De bouwgrond bemest ik, maar het duurt wel een paar jaar voordat er een goede partij gras op staat. Het land bij boeren en tuinders is van veel betere kwaliteit. Daarop weid ik de lammeren na, zodat ze er nog wat kilo’s bij krijgen voordat ze naar de slachterij gaan. Ik zou graag alleen maar boerenland willen gebruiken, maar dan moet er geld bij. Het land van de gemeente is gratis.”

‘Het land van de gemeente is gratis’

Geen eigen grond maakt zijn schapenhouderij onzeker. “Elk jaar is het twijfelachtig hoeveel land ik kan krijgen en hoeveel schapen ik dus kan houden”, aldus Teeuw. “Ik heb nu vijftien hectare, waarvan de helft gemeentegrond is. Je zou zeggen dat door de economische crisis de bouw stilstaat, maar niets is minder waar. Het land waar nu de tenten zijn opgezet, kan ik volgend jaar niet meer gebruiken. Een nieuw industrieterrein wordt aangelegd en er komt een rondweg. Ik moet dus op zoek naar iets anders en dat wordt steeds lastiger. Ik wil graag 150 schapen blijven houden, maar dan moet er wel land zijn.”

GROTE SCHAPEN

Teeuw kiest bewust voor grote schapen. “Dat vind ik lekkerder werken en ik houd niet van kleine schapen. Een ooi mag van mij best tachtig tot negentig

Drielingen heeft Mark Teeuw liever niet. De extra werkzaamheden kosten te veel tijd.

Teeuw wil graag zware rammen. Het liefst van 120 kilo of meer.

kilo wegen. De grootste en zwaarste ooilammeren houd ik aan. Dieren die in groei achterlopen, gaan weg.” Zijn dekrammen wil Teeuw het liefst 120 kilo of zwaarder hebben. Hij heeft er nu zeven lopen, waarvan er drie veel worden ingezet. Tussen de rammen loopt nog één Hollandse Texelaar. “Die is voor de ooilammeren. Het eerste jaar laat ik ze door hem dekken, zodat ze wat fijnere lammeren krijgen. Daardoor heb ik nauwelijks aflamproblemen.” Gemiddeld levert een ooilam hem 80 tot 85 euro op en een ramlam 100 tot 110

euro. Voor een best ramlam kan Teeuw wel 140 euro krijgen. “Als ik hem zou verkopen als dekram, kan ik er misschien 200 euro voor krijgen. Maar dat doe ik niet. Een koper wil de ram zien, zit wel twee uur op een hek naar hem te kijken, daarna moet je nog onderhandelen. Dat kost me drie, vier uur, terwijl ik maar zestig euro meer krijg. Dat is niet lonend. Daarnaast merk ik dat anderen te weinig geld overhebben voor een goede ram. Voor mijn rammen heb ik 1200 tot 1500 euro betaald. Als ik 250 euro voor een dekram vraag, vinden ze dat te duur.” <<